

so izvojevali podporo za planinska društva, branili razne postavke za človekoljubne naprave med Slovenci, o tem nočemo niti obširneje poročati.

Sklepna beseda.

Ce so časniki vse poročali, so naši poslanci v prvem, komaj mesec trajajočem zasedanju stavili 44 predlogov, 6 peticij (prošenj), 3 interpelacije (vprašanja), ter imeli blizu 20 govorov.

Kdor sodi brez strasti o delovanju naših poslancev, jim mora dati izpričevalo, da so pridno in pošteno delali ter se res v najširjem obsegu ozirali na želje in zahteve svojih volilcev. Že med suhoparnim naštevanjem njih korakov mora umolkniti vsako natolečevanje. Le strankarska strast, ki dela ljudi slepe, je zmožna tamkaj napadati, kjer bi morala hvalliti in blagoslovljati. Toda vsa poštena slovenska javnost se bo gotovo nam pridružila, ako vzklíkemo v očigled pridnega delovanja naših poslancev:

Živela slovenska Kmečka zveza in njeni vrli poslanci!

Državni zbor.

Dne 20. oktobra se je zopet otvoril državni zbor. Starostni predsednik Funke je vodil volitev novega predsedništva. Izvoljen je bil predsednikom državnega zbora kršćanski socialc dr. Pattai, podpredsednikom član Slovenskega kluba Josip Pogačnik in zraven še podpredsednikom en Čeh, en Poljak, en socialdemokrat in en Nemeč.

Kakor vse kaže, se bodo Nemci vendar le uklonili slovanski želji ter pustili past sedanje ministristvo, katero je bilo nam Slovanom tako sovražno, čeprav so ga Plojevci in liberalni poslanci skrbno podpirali. Sodi se, da bo Bienenrth dal kmalu ostavko celega ministristva ter potem sestavil ministristvo iz samih uradnikov.

Poslanci Slov. kmečke zveze, Roškar, Korošec, Benkovič, Pišek so skupno vložili dva nujna predloga: prvi zahteva podpore po suši, ki se je tudi letos javila skero po celem Slovenskem Stajerju, drugi predlog zahteva podpore onim, ki so bili po toči poškodovani.

Slovanske stranke, združene v Slovanski Jednoli, so vložile 14 nujnih predlogov ter s tem zastavile v zbornici pot do dnevnega reda. Vlada in nemška večina imajo sedaj čas, da premišlujejo, ali hočejo svojo protislovansko politiko nadaljevati ali ne. Kakor smo že rekli, kažejo znamenja, da se bodo Nemci izpametovali.

Med temi 14 nujnimi predlogi se nahaja tudi predlog koroškega slovenskega poslanca Grafenauerja, da naj se pri ljudskem štetju vpisujejo ljudje po materinskem, ne pa po občevalnem jeziku, ter predlog dr. Hočevarja, ki pozivlja vlado, naj zabrani nameravano zvišanje vozniš cen na južni železnici.

Poslanec Roškar in drugi so dne 26. t. m. govorili pri ministristvem predsedniku in finančnem ministru zaradi denarja, ki se naj da prizadetim po suši. Obljubilo se jim je, da bo vlada vse mogoče storila, čeprav jim primanjkuje denarja. Važno besedo ima še poljedelsko ministristvo, pri katerem se bodo zglasili te dni poslanci Kmečke zveze. Plojevi napadi po liberalnih listih na naše poslance izvirajo le iz njegovega prevelikega sovraštva nasproti poslancem Kmečke zveze, za kojega vzrok pa naše ljudstvo prav dobro va, kar kažejo nezaupnice, ki prihajajo Ploju izmed volilcev.

„Temu odgovoru sledi dvojen krič iz Katičin in Tonetovih ust, ki je stavil orožnikom isto vprašanje.“

Deklice se je hotela polastiti omedlevica, a krepko se zravna ter hiti k hišici, kjer je godčeva mati vsa v solzah tarnala. Ko vstopi v sobo, so Tonetu orožniki roki zvezali.

„Katica,“ reče ta, ko jo opazi, z mirnim glasom: „Prisegam ti, da sem nedolžen. Srno sem sicer res ustrelil, a drugega ničesar. S prazno puško se ne strelja. Drug je bil, videl sem ga, kako je zbežal; kmalu zopet pridem, moja nedolžnost mora priti na dan. Ostani mi zvesta in moli zame, da najdejo norileca. Z Bogom, drugi strel ni moj!“

Rad bi ji bil šo roko podal, a roke so mu bile na hrbtu zvezane in bilo mu je nemogoče. Orožniki ga tirajo naprej, eden je vzal njegovo puško seboj; vsa vas je bila po koncu.

V sobi sta pa sedeli potrti na duši in na telesu stara mamka in Katica. Držali ste se objeti ter tilio jokali za nesrečnim. Vedno in vedno sta si povnavljali, da je nedolžen. A sodnija je bila drugega mnenja. Bili so mnenja, da je Tone srno ustrelil, med tem še enkrat nabil in ustrelil gozdarja, ki ga je zasačil.

Zastonj je zatrjeval Tone, da je drugi strel sledil takoj prvemu in da on drugič sploh nabil ni. Verjeli mu niso, dokazov je bilo preveč proti in obsodili so ga na desetletno ječo.

Grajski lovec France pa je postal gozdar, ker je celo stvar tako razumno vodil.

Poslanec Roškar in tovariši so stavili dne 26. t. m. predlog, v katerem zahtevajo od vlade denarnih sredstev za nakup travnih semen in umetnih gnojil, katera se naj po suši in raznih škodljivcih prizadetim potrebnim posestnikom bodisi brezplačno ali pa po znižani ceni odusajo.

Politični ogled.

— V državnem zboru bo še nadalje obstojala slovensko-hrvaška Narodna zveza, ki bo omogočevala, da bosta Slovenci in Plojev klub mogla, v narodnih stvareh skupaj hoditi. Ploj je zadnji čas sicer precej vlek na nemško stran, toda sedaj obeta zopet poboljšanje. Kakor znano, si je Ploj ob začetku novega državnega zbora ustanovil lastni klub s Hrvati in slovenskimi liberalci, ker se ni hotel udati dr. Susteršiču, ki duševno daleč nadkriljuje silno častiteljnega Ploja. Toda tudi Hrvati Ploju niso hoteli takoj zaupati vajeti, in šele sedaj, ko je odstopil sedanjí predsednik, častitljiv mož dr. Ivčević, niso mogli preiti vsiljivega Ploja ter ga volili načelnikom. Ploj je hotel sicer razdreti vsako zvezo s Slovenskim klubom, toda Hrvati so mu sedaj to zabranili, in častiteljni Ploj, da ne izgubi načelstva, se je uklonil.

— Položaj na Ogrskem še vedno ni jasen. Cesar je sprejel v avdienci celo vrsto ogrskih politikov, vendar se še ne ve, kako se reši vsa stvar, kar se pa gotovo zgodi v kratkem. Predsednik državnega zbora Justh, je poizkušal pridobiti hrvaško-srbsko zvezo za boj proti kroni, kar se mu pa, vsaj kakor trdijo poslanci te zveze, ni posrečilo.

— Trozveza se obnovi. Italijanski zunanji minister Tittoni je proti dopisniku nekega francoskega lista izjavil, da se bo trozveza Avstrija, Italija, Nemčija, kadar poteče, zopet obnovila.

— Srbsko ministristvo je odstopilo. Na čelo novega ministristva je stopil vodja radikalcov Pašić. V predčerašnjem seji skupščine je Pašić izjavil, da bo novo ministristvo nadaljevalo notranjo in zunanjo politiko odstopivšega Novakovičevega ministristva.

— Grško. Častniška zveza si je pridobila na Grškem vsled zelo ugodnih uspehov velikansko moč. Ministristvo je popolnoma odvisno od nje. Vsi predlogi, ki jih vložila vlada v zbornici pod pritiskom vojaštva, se enoglasno in brez ugovora sprejmejo.

— Spanija. Poročali smo že, kakih sredstev se poslužujejo liberalci v zvezi z anarhisti na Španskem v desego svojih namenov. Ker je bil ministristvi predsednik Maura odločen katolik, so ga liberalci silno sovražili. Izjavili so v zbornici, da posežejo po vseh sredstvih, da prisilijo ministristvo na odstop. Maura je potem res podal ostavko celokupnega ministristva, ki je bila tudi sprejeta. Sestavljeno je že novo ministristvo. Predsednik mu je Moret.

Mala politična naznanila.

Dne 21. oktobra: Srbski zunanji minister Milovanović je bil iz Berlina danes radi ministrske krize na Srbskem pozvan nazaj v Belgrad. — Ruski listi zahtevajo od zunanjega ministra Izvoškega, da naj prepove Nemcem bivanje v ruski Aziji, ker podpirajo japonsko vohunstvo. — Med turškimi vojaki in Kurdi se je bila blizu srbske meje huda bitka. Kurdi so pobegnili čez mejo v Srbijo in pustili na mestu 400 mrtvecev.

Dne 22. oktobra: Ogrska vlada se upira proglasitvi ustave za Bosno in Hercegovino. Ustava bi bila že morala biti proglašena dne 5. t. m. — V Temešvaru na Ogrskem je bil obsojen nemški časnikar Viktor Orendi na dve leti ječe in 400 kron globe, ker je v nekem članku „hujskal“ proti madžar-

Žalostna je bila zima, ki sta jo preživeli Tone-tova mati in Katica. Obe ste iskreno molili vsak dan za njega; drugega itak nista mogli storiti, a dozdej je bilo še vedno zaman.

Nekega zimskega dne je morala Katica nesti neko ročno delo v sosednjo vas. Na poti domov začne močno snežiti in ona hiti, da bi prišla še pred temo domov. V tem pride mimo jarka, v kojem je ležala moška postava. Ko stopi bliže, spozna smolarja. Dasi je vedela, da je samo on izdal Toneta, stopi vendar k njemu in ga skuša vzdramiti iz nevarnega spanja. Končno se ji vendar posreči, in na njo opt, tava smolar do vasi, kjer se v topli sobi kmalu okrepča, drugače bi bil zunan gotovo zmrznil.

Milosrčnost deklice, koji je pomagal vzeti najdražje na svetu, ga je vendar ganila, in komaj je spravil nekaj besed skupaj, da se je zahvalil.

Drugo jutro pa, ko se je popolnoma okrepčal, se je odločil, skazati se hvaležnega. Počakati je samo še hotel, da se vrne deklica, ki je šla k jutranjemu opravilu.

„V kakšen namen pa si danes molila, Katica?“ jo vpraša, ko se je ta povrnila.

„I — v kakšen? Imam samo en namen, da se prej ko slej izkaže nedolžnost Tonetova. Pa tudi zate sem molila, da se ne napiješ v drugič ter zopet kje obležiš in zmrzneš.“

„Na ta način je Bog tudi enkrat nekaj o meni slišal. Bog ti povrni. Kar se pa tiče prve prošnje — him — mislim, da bi ti lahko malo pomagal.“

„Ti?“ zakliče deklica začudeno, „ti, ki si ga izdal?“

skemu narodu. — Francoski listi poročajo, da name-rava predsednik francoske republike Fallieres radi bolehnosti odstopiti. Nove volitve se bodo vršile v štiri-mesecih. — V Barceloni na Španskem si ni noben človek varen življenja. V zadnjih štirih dneh se je razpočilo v različnih krajih mesta nič manj kot 27 bomb, vsled česar je bilo 5 oseb ubitih in 20 ranjenih.

Dne 23. oktobra: Dansko ministristvo je podalo ostavko. — Vojvoda Abruc je baje izjavil, da bi ne sprojel grške kraljeve krone, če bi ga tudi grško ljudstvo hotelo imeti za kralja. Na tem sklepu bi ne mogel ne italijanski in ne angleški upliv kaj izpremeniti. — Pri deželnozborskih volitvah na Španskem, ki so se vršile predčerašnjim na podlagi nove volilne postave, je bilo izvoljenih 12 konservativcev, 4 liberalci in 10 socialdemokratov. Potrebni-h je še 39 ožjih volitev. Velike uspehe so prinesle volitve socialdemokratov, ki so imeli dosedaj samo enega zastopnika v deželnem zboru. — Vsled vojaških priprav Grške in ker nameravajo Krečani pri prihodnjih volitvah poslati svoje zastopnike v grško zbornico, je Turčija naročila svojim poslanikom, naj izjavijo vlastim, da je turška vlada vsled grških band prisiljena storiti proti temu potrebne vojaške korake.

Dne 24. oktobra: Cesar je sprejel predčerašnjim v avdienci predsedstvo gosposke zbornice. — Konservativno vdeposestvo na Češkem dela zopet na to, da se nadaljuje zasedanje češkega deželnega zbora. — Častniška zveza na Grškem zahteva od vlade, da naj se vsi grški poslanci na evropskih dvorih namestijo z drugimi osebami, in sicer pod pretvezo, da so bili časniki od grških poslani-kov o njihovem gibanju napačno poučeni. — Grški kralj je sklical za dne 30. t. m. vse ministre h kron-skemu svetu. Pričakuje se, da bo kralj v tem kron-skem svetu naznanil svoj odstop.

Dne 25. oktobra: Španski ministristvi svet je, kakor poročajo listi, sklenil, da ne bo prodirala v pokrajini Rif španska vojska naprej, ampak naj se utrdijo samo do sedaj zavzete postojanke. — Bolgarski kralj Ferdinand se je sešel danes v Kuševacu s srbskim prestolonaslednikom Aleksandrom. Temu sestanku se pripisuje velika politična važnost. — Iz Tokia na Japonskem poročajo, da je bil danes naj-boljši državnik Japonske, povzročitelj japonskega preporeda, knez Ito, po sestanku z ruskim finančnim ministrom na kolodveru v Harbinu od nekega Korej-ca ustreljen. japonski generalni konzul in ravnatelj japonskih železnic sta ranjena. Morilca so zaprli.

Razne novice.

* Iz šole. Nastavljeni so: kot pomožni okrajni učitelj za okraj Maribor okolica nadučitelj v Tepanjih Jakob Jurko; kot stalni učitelj oziroma učiteljica: na ljudski šoli pri Sv. Lenartu v Slov. gor. stalni učitelj pri Sv. Benediktu v Slov. gor. Alojz Fram, na ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Slov. gor. tamošnja začasna učiteljica Alojzija Pernat, na ljudski šoli v St. Ilju pri Velanju tamošnji začasni učitelj Vinko Stopar, na ljudski šoli v Kapelah stalna učiteljica v Blanci Marija Boštjančič, in začasni okrajni pomožni učitelj v Brežicah Gustav Svetlin na ljudski šoli pri Sv. Lovrencu na Mariboru. V stalni pokoj je stopila učiteljica v Kozjem, Julijana Presl.

* Iz davčne službe. Za davčnega praktikanta je imenovan bivši višji gimnazijec in dosedanjí pisar-niški pomočnik pri okrajnem sodišču v Slovenjgrad-cu, Makso Wantur, pri davkariji v Slovenjgradu. — V pokoj je stopil davčni upravitelj Rajmund Krašovic v Laškem trgu.

„Ja, veš slabi ljudje morajo biti tudi na svetu, drugače ni razlike med dobrim in slabim. A še veliko večji lopov je v tem kraju, nego je smolar. Tista stvar z drugim strelom mi hođi vedno po glavi. Pri zaslišaniu nisem bil več trezen. France me je vsakokrat napojil z močnim žganjem, ter mi tako dolgo ubil v glavo, da je bil drugi strel za oče naš pozne-je in da je mogel Tone znova nabasati; končno sem sam to verjel. Danes pa sem popolnoma skupaj, in zdi se mi, da sem precej pametnejši, kot takrat. Ce o tem tako premišlujem, zdi se mi, da ni bilo mogo-če, da bi bil Tone drugič nabil, ker drugi strel je bil takoj za prvim, in ne, kakor sedanjí graščak pravi, da očenaš pozneje. Moral je biti še tretji vmes, ki je ustrelil gozdarja, in ta, kaj misliš, kdo je bil?“

S sklenjenimi rokami je poslušala Katica, dok-ler je smolar govoril. Ko je stavil to vprašanje, od-govori brez pomisleka: „Nikdo drug ko lovec Fran-ce!“

„Uganila si. Nikdo drug kakor on. Vedel je, keđaj se pođa gozdar v službo, in on edini je imel dobiček; ker po starem bi prišel le on na njegovo-mesto.“

In postal je zgovoren. Pripovedoval je, kako je prišel na to sumnjo. Križ, ki so ga postavili na licu mesta in ki je napravljen vedno iz česek, na katerih je ležal mrtvec, je bil prvi vzrok. France bi moral iti skoraj vsak dan mimo tega križa, ker so ravno v onem delu plavine sekali; a vedno se ogne tega me-sta v velikem ovinku. Da se boji iti mimo križa, ima gofov vzrok, meni smolar. Saj se splošno govori, da iz takšnega lesa narejen križ glasno pokliče mimo-